

[Anders Andersen.]

stilling, og herunder sagde han — jeg citerer Folketingstidende 1960-61, 1. samling, sp. 669 —:

„Vi vil også i de kommende år stå over for en stor vækst i arbejdsstyrken, og de vanskeligheder, to af vore hovedeksporterhverv — landbrug og skibsfart — står over for, nødvendiggør en hurtig udvikling af en konkurrencedygtig industri.“

Altså med andre ord, finansministerens vurdering er den, at en udvikling af industrien er nødvendig for at imødegå de vanskeligheder, som landbrug og skibsfart står over for.

Det kan ikke være anderledes, end at disse udtalelser har skabt en vis bekymring i landbruget for, om det er finansministerens stilling, at landbrugserhvervet skal prisgives under de stigende vanskeligheder, som møder det udefra.

Det ærede medlem hr. Baunsgaard gav under den politiske debat i går udtryk for en positiv indstilling over for de vanskeligheder, som landbrugserhvervet står over for, men jeg tror, at den velvilje og den positive interesse, som man har fra regeringspartierne side, giver sig ligesom ikke et kontant udtryk. Så snart spørgsmålet er om at give udtryk for velvilje i kontanter, er der så mange vanskeligheder ved at få netop dette eller hint gennemført. Jeg kender jo ikke finansministerens tankerække i så henseende; derfor beder jeg finansministeren udbyde disse bemærkninger i hans fremsættelsestale lidt nærmere.

For dansk økonomi som helhed gav den internationale udvikling, jeg har skitseret, imidlertid i 1959 grundlag for såvel en væsentlig forøgelse af den indenlandske produktion og aktivitet som en samtidig betydelig valutafremgang. Valutabeholdningen steg således i 1959 med henimod 400 mill. kr., og industriproduktionen lå måned for måned omkring en halv snes procent højere end tilsvarende måneder året før. Arbejdsløshedstallet var gennemgående en tredjedel mindre end året forud.

Ser vi så videre på udviklingen i 1960, er det vel karakteristisk, at de ydre vilkår for landet som helhed fortsat er særdeles gunstige, omend tendensen til en relativ forringelse af landbrugets vilkår er blevet

forstærket. Yderligere er af de tilbageværende arbejdsløse godt en fjerdedel inddraget i produktionen, arbejdsstyrken er blevet forøget med en af de store årgange, og det foregående års investeringer skulle begynde at give sig udslag i en forøget produktion. Umiddelbart kunne alt måske derfor synes såre vel, men jeg tror, der er grund til at pege på et par forhold, som på afgørende vis adskiller udviklingen i 1960 fra udviklingen i 1959, forhold, som meget alvorligt maner til eftertanke.

Jeg har allerede peget på de vanskeligheder, som møder et af vore hovederhverv, nemlig landbruget. Men også inden for industrien kan der være grund til at pege på, at den produktionsstigning, som prægede udviklingen i 1959, i 1960 er aftaget meget stærkt; ja, ser vi på det statistiske departements oplysninger om udviklingen i industriproduktionen, synes stigningstempoet i løbet af det sidste års tid at være blevet mere end halveret. Dette aftagende stigningstempo er på baggrund af udviklingen i det øvrige Vesteuropa så meget mere bemærkelsesværdigt, som produktionsstigningen i de andre lande synes at fortsætte og snarere med tiltagende styrke, mens det modsatte altså er tilfældet herhjemme.

Det er nærliggende også i forbindelse med denne svigtende ekspansion at nævne den ændring, der i samme periode er sket i den valutariske udvikling. Mens året 1959 som nævnt bragte en valutafremgang på henimod 400 mill. kr., synes indeværende år at skulle tegne sig for en tilbagegang på vel godt 100 mill. kr. eller en relativ forringelse over for det foregående år på omkring 500 mill. kr. Denne udvikling må naturligvis bedømmes på baggrund af, at de ydre vilkår fortsat for vor økonomi som helhed er så gunstige som måske sjældent før, og det forekommer mig meget betænkeligt at slå sig til ro med, at den svigtende stignings-takt blot skulle være udtryk for, at vi skulle have nået det loft, som arbejdskraftens fulde udnyttelse sætter. Dertil er omsvinget, som det fremgår af det statistiske departements opgørelser, for udpræget. Nu er jeg vel klar over, at disse oversigter kan være præget af en vis usikkerhed og måske en vis unøjagtighed, men de er alligevel så entydige, at hovedlinjen i dem ikke kan afvises.